

OBSAH

ÚVOD	II
A. MAX WEBER	
I. ŽIVOT A DÍLO MAXE WEBERA	18
1. Život	18
2. Situace ve společenských vědách	26
3. Politika	31
4. Mezinárodní kontext	35
5. Vztah k umění a náboženství	42
Shrnutí	46
Literatura	47
II. MAX WEBER HISTORIK	53
1. „Obchodní společnosti ve středověku“ (1889)	54
2. „Římská agrární historie v jejím významu pro veřejné a soukromé právo“ (1891)	56
3. „Situace zemědělských dělníků ve východolabském Německu“ (1892)	61
4. „Sociální příčiny zániku antické kultury“ (1896)	65
5. Pozdější odklon od historie?	67
Shrnutí	68
Literatura	69
III. MAX WEBER EKONOM	71
1. „Z jedné třetiny ekonom“	72
2. „Národní stát a národohospodářská politika“ (1895)	74
3. „Základy přednášek o obecné ekonomii“ (1898)	78

4. Práce o burzách a burzovním obchodování	80
5. Teorie mezního užitku a základní „psychofyzický zákon“ (1908)	84
6. „Roscher a Knies a logické problémy historické ekonomie“ (1903–06)	86
7. Ekonomické dimenze „Hospodářství a společnosti“	89
Shrnutí	91
Literatura	93
IV. OBECNÁ SOCIOLOGIE	95
1. Vznik „Wirtschaft und Gesellschaft“ (1921–22)	96
2. „Základní sociologické pojmy“	98
3. Stavy a třídy	108
4. Sociologie rasy a etnických vztahů	110
5. Empirická sociologie	112
Shrnutí	113
Literatura	114
V. HOSPODÁŘSKÁ SOCIOLOGIE	116
1. „Psychofyzické práce“ (1908–09)	116
2. Hospodářská sociologie v „Hospodářství a společnosti“	121
Shrnutí	127
Literatura	128
VI. SOCIOLOGIE POLITIKY	129
1. Sociologie politiky ve „Wirtschaft und Gesellschaft“ (1921–22)	129
2. „Politika jako povolání“ (1919)	142
Shrnutí	146
Literatura	147
VII. „PROTESTANTSKÁ ETIKA A DUCH KAPITALISMU“	148
1. Historické pozadí díla	149
2. Analýza „Protestantské etiky“	151
3. Boj o autorství	162
4. Kritika historiků	163
5. Katolické rozpaky	166
Shrnutí	168
Literatura	169
VIII. SOCIOLOGIE NÁBOŽENSTVÍ	171
1. „Hospodářská etika světových náboženství“ (1915–1917)	171

2. Sociologie náboženství v „Hospodářství a společnosti“ (1921-22)	185
3. „Protestantské sekty a duch kapitalismu“ (1906)	194
Shrnutí	196
Literatura	197
IX. SOCIOLOGIE PRÁVA	198
1. Sociologie práva v „Hospodářství a společnosti“	198
2. Teorie byrokracie	209
Shrnutí	212
Literatura	213
X. WEBEROVA METODOLOGIE	214
1. „Objektivita“ sociálně vědního a sociálně politického poznání (1904)	215
2. „Kritické studie v oblasti logiky věd o kultuře“ (1906)	225
3. „Překonání“ materialistického pojetí dějin R. Stammlera (1907)	228
4. Smysl „hodnotové neutrality“ v sociologických a ekonomických vědách (1917)	230
5. „Věda jako povolání“ (1917)	237
Shrnutí	243
Literatura	244
B. WEBEROVSKÉ INTERPRETACE	
XI. RECEPCE MAXE WEBERA VE SVĚTOVÉ LITERATUŘE	246
1. Světové statistiky	247
2. Weberovská témata	250
3. Recepce v české literatuře	255
4. Fragmentární nebo systematické recepce?	259
Shrnutí	261
Literatura	262
XII. INTERPRETACE V OBECNÉ SOCIOLOGII	266
1. „Parsonizace“ a „deparsonizace“ Webera	266
2. Odezva v empirické sociologii	274
3. Spor o teorii sociální stratifikace	278
4. Weber jako předchůdce teorie racionální volby	283
5. Interpretace v sociologii etnických vztahů	286

6. Neocharismatická teorie vůdcovství	288
7. Weberovství jako program pro transformaci?	290
8. Primát historie nad sociologií?	292
Shrnutí	295
Literatura	296
XIII. INTERPRETACE V SOCIOLOGII NÁBOŽENSTVÍ	306
1. Racionalizace jako ústřední téma?	307
2. Interpretace charismatu	313
3. Kritika religionistických znalostí	316
4. Funkcionalistické a strukturalistické interpretace	323
5. Antropologické interpretace	325
6. Sociálně psychologické výklady	327
7. Náboženské interpretace	329
Shrnutí	332
Literatura	333
XIV. DEBATA O PROTESTANTSKÉ ETICE	342
1. Kritici „Protestantské etiky“	342
2. Obhájci „Protestantské etiky“	348
3. Empirické výzkumy	353
4. Dezinterpretoval Weber katolicismus?	358
5. Rozšíření weberovské hypotézy na jiná náboženství	363
6. „Protestantská etika“ a duch moderní vědy	365
Shrnutí	370
Literatura	371
XV. INTERPRETACE V SOCIOLOGII PRÁVA	381
1. Sociologicko-právní obhajoby	381
2. Weber jako právní pozitivista?	387
3. Anglická hádanka – vyvrácení Weberovy sociologie práva?	391
4. „Protestantská etika a vznik moderního práva“	394
5. Výklady teorie byrokracie	396
6. Weberova sociologie práva z pohledu frankfurtské školy	406
Shrnutí	407
Literatura	408
XVI. POLITOLOGICKÉ INTERPRETACE	414
1. „Nacionalistické“ interpretace	414

2. „Demokratické“ interpretace	418
3. Konzervativní interpretace	420
4. Marxistické interpretace	433
5. Interpretace charismatu v politické sociologii	440
6. Geopolitická interpretace	446
7. Hodnotová neutralita v politologii jako fikce?	450
8. Výklady Weberovy politické filozofie	451
Shrnutí	453
Literatura	454
XVII. EKONOMICKÉ INTERPRETACE	465
1. Rehabilitace Webera jako ekonoma	465
2. Weberův ideální typ jako řešení prvního sporu o metodu	467
3. Ekonomická kritika ideálních typů	469
4. „Schumpeteriánská“ debata	471
5. Spor o ekonomickou racionalitu	472
6. Liberální ekonomické interpretace	476
7. Marxistické ekonomické interpretace	478
8. Otázka vztahu ekonomie a sociologie	481
9. Institucionalistické interpretace	482
Shrnutí	484
Literatura	486
XVIII. METODOLOGICKÉ INTERPRETACE	490
1. Alexander von Schelting: Weber jako odpůrce sociologie poznání	490
2. Diskuze o hodnotové neutralitě	493
3. Diskuze o racionalitě	509
4. Debata o ideálních typech	516
5. Spor o Verstehen	521
6. Debata o metodologickém individualismu	523
Shrnutí	526
Literatura	527
IXX. FILOZOFICKÉ INTERPRETACE	536
1. Novokantovské interpretace	536
2. Hegelovská interpretace	544
3. Fenomenologické interpretace	545
4. Existencialistické interpretace	548
5. „Iracionalistické“ interpretace	550

6. Postmoderní interpretace	552
7. Upadl Weber do relativismu?	557
Shrnutí	561
Literatura	562
XX. SPECIÁLNÍ INTERPRETACE	567
1. Psychoanalytické interpretace	567
2. Feministické interpretace	571
3. Perličky	577
Shrnutí	578
Literatura	579
ZÁVĚR	580
1. Aktualita metodologie: hodnotová neutralita	581
2. Aktualita pro společenské vědy	586
C. PŘÍLOHY	
DÍLO MAXE WEBERA	600
A. Chronologický seznam originálních publikací 1889-1920	601
B. Chronologický seznam neuveřejněných prací	620
C. Posmrtně vydané práce a souborná díla	621
D. Vydané dopisy	623
WEBEROVSKÁ LITERATURA	624
A. Angloamerická literatura	624
B. Německá literatura	667
C. Francouzská literatura	699
D. Italská literatura	707
E. Česká literatura	714
F. Slovenská literatura	716
SUMMARY	717
ZUSAMMENFASSUNG	722
Věcný a jmenný rejstřík	728